

könyvespolc

Ajándékozó kéz

Súlyos ez a könyv. Nem tömegében – hiszen a nyolcvanöt oldalas tanulmánykötet alig több mint huszonöt gondolatgazdagságában. A kötetben szereplő írások rendkívül komolyak, mesteriek és cizelláltak. Az olvasó alig-alig lazíthat a sorok olvasása közben, a szerzők ugyanis – Szuromi Pál, Fischer Ernő és Sípos Endre – szusszanásnyi időt sem hagynak a kalandozásra, illetve kitekintésre.

Az utánzástól a szimbolikus formaképzésig című alkotást csak és kizárólag erősen és összpontosítva lehet olvasni, így aztán néha meg kell állni, ki kell menni a konyhába, fel kell tenni a kávé, abból nagyokat kortyolgatni, és nézni az ablak előtt álldogáló fák leveleit.

A könyv Fischer Ernő festőművészről, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola nyugalmazott tanszékvezető tanáráról, fél évszázados festői pályafutásáról szól. A kiváló művészettörténész, Szuromi Pál nem akármilyen mélységben boncolgatja, elemzi a neves festő alkotásait. A kortárs hazai festészet egyik legjelentősebb írái képviselőjéről tudni kell, hogy csaknem ötvenesztendősen fejjel rendezte meg első önálló kiállítását. Fischer Ernő ugyanis – akinek egyébként a kezdettől fogva az volt az eszménye, hogy amolyan személytelen, stílustalan festészetet teremtsen – csak a főiskolai tanárkodás befejezése után foghott hozzá az elmélyültebb alkotó munkához. Fischer azonban még így is célba ért – írja a művészettörténész.

ható a Szuromi-analízis, jelzik az irodalmároktól és íróktól, köztük Franz Kafkától vett idézetek, amelyekkel rendkívül plasztikusan támasztja alá dolgozatát a művész. Aki egyebek mellett azt írja: „Pedig Fischer Ernő jobbára érzelmi indíttatású, ösztönös művész. Ami különben természetes is. Elvégre a látoki Franz Kafka is ezt írja egy helyen: A művészet – akárcsak az ima – sötétbe kinyújtott kéz, mely szeretne valamit megragadni a kegyelemből, hogy ily módon aztán maga is ajándékozó kézzé változhasson. Aligha kétséges: Fischer Ernő korszakos tvű, gazdag munkásságában mégiscsak megtörtént ez a lényegi átváltozás.”

A kötetben egyébként többről is szó van, mint Fischer művészetéről. A Fischer-tanítvány, Sípos Endre szerint magáról a kép geneziséről, a képről mint létezőről, a kép attribútumairól, elválaszthatatlan részéről, a kompozícióról, valamint a képet teremtő emberről vall a művészettörténész, illetve a festő. Mindemellett a kötetben a neves művésztanár – aki rajzpedagógusok nemzedékét nevelte, tanította alkotni, látni és látni tanítani – néhány festményét (Alföld, Katedrális, Golgota, Vörös napnyugta, Pantokrátor szentekkel) önmaga elemzi, Sípos Endre pedig mestere művészeti-filozófiáját analizálja tizenhét pontos vázlatos jegyzetében. A hallatlanul míves kötet reprodukcióit Alföldi László és Rosá István készítették. A könyvet D. Kovács Júlia szerkesztette.

(Fischer Ernő – Szuromi Pál: Az utánzástól a szimbolikus formaképzésig; Nemzeti Tankönyvkiadó; 1998)

Sz. C. Sz.

A drogról a SZOTE-n

Munkatársunktól

„Szakemberek és szakmaiság a mentálhigiénében” címmel nemzetközi konferenciát rendeznek pénteken és szombaton a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetemen.

A kétnapos rendezvény plenáris üléseit a SZOTE Szemészeti Klinikáján, míg a szekcióüléseket az MTA Szegei Akadémiai Bizottság székében tartják. Július 3-án 15 órától „Társadalmi és mentálhigiénés problémák” címmel, július 4-én 15 órától pedig „A megoldás eszközei és helyszínei” címmel rendeznek szekcióülést, amelyeken egyebek mellett szót ejtenek majd az alkoholizmusról, a dohányzásról, a drogmelegedésről és a gyermekjóléti szolgálatokról.

ság székében tartják. Július 3-án 15 órától „Társadalmi és mentálhigiénés problémák” címmel, július 4-én 15 órától pedig „A megoldás eszközei és helyszínei” címmel rendeznek szekcióülést, amelyeken egyebek mellett szót ejtenek majd az alkoholizmusról, a dohányzásról, a drogmelegedésről és a gyermekjóléti szolgálatokról.

Továbbképző központ

Budapest (MTI)

Az uniós csatlakozást segítő oktatási formák magyarországi meghonosítását tűzte ki célul a Paulay Alapítvány, amely az Angol-Magyar Képző és Továbbképző Központ létrehozásával 80 országban elfogadott idegenforgalmi és vendéglátó-ipari diplomát ad hallgatóinak – hangoztatta Vadász István, a központ igazgatója.

tók a brit szakképző intézmény végzettségét megszerzhessék, és az idegenforgalomban, a vendéglátóiparban használatos nemzetközi vizsgát, a City and Guilds diplomát kapják. Mivel Magyarországon ezt a végzettséget még hivatalosan nem ismerik el, ezért az oktatási központ ezzel párhuzamosan idegenforgalmi, illetve vendéglátóipari technikai végzettséget is ad. A magyar oktatási rendszerben nem könnyű elhelyezni a központot, mivel iskolájába érettségi után lehet jelentkezni és az egy-, illetve kétféves oktatás keretében felsőfokú végzettséget és nemzetközi diplomát lehet szerezni.

Nyári munkát végző egyetemisták

A diákok nem válogatnak

A diákok munkájukkal segítenek a Szegei Nemzetközi Vásár szervezésében. (Fotó: Nagy László)

A felsőoktatási intézményekben a napokban ért véget a vizsgaidőszak. A diákok egy része nyaralni megy a családdal vagy barátokkal, mások a kánikulában a strandon töltik idejüket, ám sokan közülük pihenés helyett vagy mellett dolgoznak. A fiataloknak ugyanis a pénz mindig jól jön. A keresetet ki-ki belátása szerint szórakozásra, utazásra vagy tanönyvre költi. Riportunkban arra kerestük a választ, milyen munkalehetőségek vannak a főiskolásoknak és egyetemistáknak a nyáron.

A szegei egyetemeken és főiskolákon a vizsgaidőszak utolsó hetében a hallgatók a tanulás mellett már azon gondolkodnak, mit fognak csinálni a szünidőben. Az általunk megkérdezett diákok több mint fele munkával tölti majd a nyár egy részét. Kósa László, a JATE ötödéves történelem szakos hallgatója többféle munkát is végez, így például rendszeresen dolgozik biztonsági őrként, és vállal tolmácsolást. – Annyit dolgozok, amennyit csak lehet. Hiába vagyok ugyanis kitűnő tanuló, ha ezért csupán havi hater ezer forintot kapok. – László főleg ismerettség révén jutott munkalehetőséghez. Fizetését elsősorban tankönyvre, illetve utazásra költi, akárcsak Sándor Csilla, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola elsődéves történelem-művelődésszervező szakos diákja. Ő egy-másfél hónapig szokott dolgozni a nyáron. Eddig sok mindent kipróbált, most gyerekekre fog felügyelni egy gyermekotthonban. Izsák Gábor, aki másodéves matematikus a JATE-n, azért keres pénzt, hogy az egyetemen töltött időszakban ezzel kiegészítse az otthonról kapott támogatást. – Egy hónapig dolgozom ismerősöknél, a betonasztáztól a favágásig szinte minden fizikai munkát elvégzek.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a diákok elsősorban ismerőseik közvetítésével szereznek munkát. Alkalmi állástól a persze másképp is lehet. Az újságok tele vannak hirdetésekkel, ezenkívül két olyan diákszervezet is működik Szegeiden, amelyek

Jogszerűen

Rövid távú munkát munkaszerződéssel, megbízási szerződéssel, vagy alkalmi munkavállalói könyvvel lehet végezni. Legáltalánosabb a munkaszerződés, amelyet határozott és határozatlan idejű lehet. Munkaszerződéssel a tankötelezettségüket teljesítő fiatalok dolgozhatnak, 16 éven alul a törvényes képviselőjük hozzájárulásával, 16 és 18 év között e nélkül is. A tizenötödik életévét betöltött általános vagy középiskolás diák csak az iskolai szünetben végezhet munkát. A munkaszerződést írásba kell foglalni, és három elemet feltétlenül tartalmaznia kell: a munkavállaló bérét, a munkavégzés helyét és a munkakört. A fiatalokat nem lehet túlmunkára kötelezni, a munkakör nem veszélyeztetheti testi és szellemi fejlődésüket. A munkaviszony másik formája, a megbízási szerződés többnyire egy adott tevékenység folytatására vonatkozik, és sokszor csak egy alkalomra szól. Ezt is írásba kell foglalni, de kevesebb biztonságot nyújt a munkavállaló számára, mint a kötöttebb munkaszerződés. Alkalmi munkavállalói könyvet a munkaiügyi központokban lehet kérni. Ezzel legfeljebb öt egymást követő napig, egy hónapon belül 15 napig, egy éven belül pedig legfeljebb 90 napig lehet dolgozni. Így ha valaki csak hétköznapra vállal munkát, egy hónapban három héttig dolgozhat folyamatosan. Szerződést nem kell kötni, a munkáltató a ledolgozott napok után beragasztja a könyvbe a közteherjegyeket, amivel egyúttal a járulékokat is befizeti.

számos munkalehetőséget kínálnak. A Meló-Diák Országos Diákvállalkozási Hálózat szegei szövetkezeti csoportjának tevékenysége Bács-Kiskun megye déli részére, illetve Békés és Csongrád megye egészére terjed ki. – Havonta hetven száz céggel állunk kapcsolatban, számuk a nyári hónapokban a százhuszast is elérheti. Az általuk felkínált munkát a Meló-Diák elvállalja, ezt követően pedig ezek elvégzésére diákokat keresünk – így mutatja be röviden a tevékenységét a Tóth Borbála általános elnökhelyettes. A választék nagy, a néhány órás munkától az egynaposan át a hosszabb távúig sokféle állást kínálnak: például szórólapterjesztést, reklámozást, kiegészítő fizikai vagy mezőgazdasági munkát. Ezek legtöbbje nem igényel szaktudást, erre egyedül a tolmácsoláshoz és a fordításhoz van szükség. Nyáron több a hosszabb távú munka, és jóval szélesebb a választék, elsősorban az idenyjellegű mezőgazdasági tevékenységek megszaporodása miatt. Az órabér 130 forintról 800-1000 forintra terjedhet. Nehéz fizikai és éjszakai munkáért nagyobb összeg jár, a legtöbbet pedig a tolmácsolásért fizetik.

Vizsgaidőszakban, amikor nehezebb a diákokat munkára toborozni, prémiumot is osztanak.

Nyilván sokakat érdekel: milyen feltételekkel jelentkezhet egy diák alkalmi állásra?

– Ha valaki munkát vállal, be kell lépnie a diákszövetkezetbe. Csak az lehet tag, aki betöltötte a 16. életévét, nappali tagozaton tanul, rendelkezik adószámmal és bankszámlával. A belépőknek 1000 forint vagyoni hozzájárulást kell befizetniük, amit kilépésük esetén visszakapnak – ismerteti a feltételeket Tóth Borbála.

A Mind-Diák Iskolai Szövetkezet is országos hálózatban működik, a szegei csoport 1992-ben alakult meg. Szolgáltatásuk jellege a Meló-Diákéhoz hasonló. A Mind-Diák elsősorban 17 év feletti fiataloknak kínál munkalehetőséget, a 16 éveseket legfeljebb szórólapok kiharadására alkalmazzák. Ezeknél is fiatalabbakat a jogszabály szerint nem fogadhatnak. A Mind-Diáknál is csak azok a nappali tagozatos diákok vállalhatnak munkát, akik 1000 forint befizetésével a szövetkezet tagjaivá válnak, és adóazonosító jellel rendelkeznek. – Szeptembertől júniusig inkább egyetemisták

nyáron pedig főleg középiskolások jelentkeznek munkára – így jellemzi a hozzájuk forduló körét Hagymási Edit, a szegei részleg vezetője. – Általában betanított munkákat tudunk ajánlani: dobozolás, csomagolás, rágasztgatás, hostess munkát. A mezőgazdasági tevékenységek – terménybetakarítás, földmunkálás – ilyenkor nyáron kiugróak – ismerteti az alkalmi állások fajtáit a részlegvezető. Az órabérek 130-tól 300 forintra terjednek, de fordításért, tolmácsolásért 500-600 forintot is fizetnek. A kereset a munka minőségétől és nehézségétől függ: egy egyszerű dobozolás olcsón kapható, míg a nehéz fizikai munka után jóval több pénz jár.

A diákokat foglalkoztató cégek között vannak családi vállalkozások, kisüzemek, de nagyvállalatok is. A Szegei Nemzetközi Vásár mintegy ötven fiatalot foglalkoztat, az utóbbiak regisztrációs munkát végeznek. Egyszeri megbízással dolgoznak, két turnusban, délelőtt 9-től délután 2 óráig, illetve 13-tól 20 óráig. A Dél-távnál elsősorban szakmai gyakorlaton lévő diákokat foglalkoztatnak a pénzügytől az ügyfélszolgálatig sokféle munkakörben. Papp Zoltán személyzeti osztályvezetőnek pozitív tapasztalatai vannak a fiatalokról: „Nagyon értelmesek, és minden munkára nyitottak”. A TexPack nevű holland-magyar vegyes vállalat Kelt-Európa egyik legnagyobb szakszolgáltatója, ahol naponta három-négy diák is dolgozik. A fiúk az ide érkező konténerekből rakják ki a zsákokat, és ötszáz forintot is kereshetnek egy óra alatt. A lányok abba a gépbe adagolják a zsákokat, amely logókat nyom azokra. A reggel 8-tól délután 3 óráig tartó munka után akár kétezer forintot is hazavihetnek. A McDonalds étteremben havonta, mintegy tizenöt diákot vesznek fel. A fiatalokra nyáron még inkább szükség van, hogy az állandó alkalmazottakat szabadságuk alatt helyettesítsék. Aki ide jelentkezik, annak legalább egy hónapig dolgoznia kell ahhoz, hogy valamelyik munkafázist megtanulja. Ennyi idő alatt 20 és 35 ezer forint közötti összeget is kereshet.

Hogodús Szabolcs

Díjak...

Munkatársunktól

A József Attila Tudományegyetem tanácsa június 11-i ülésén megállapította az 1998-99-es tanévre érvényes kollégiumi térítési díjakat. A döntésnek megfelelően az újszegei kollégiumokban 3500 forint, az Eötvös Loránd Kollégiumban és a Károlyi Mihály Kollégiumban 3000 forint, az Öthalmi Diáklakásokban 2800 forint térítési díjat kell fizetni havonta, illetve valamennyi diákszálláson ezen felül 500 forint működési költségátalányt. A doktori képzésben résztvevőknek az Eötvös Kollégiumban 4000, az Öthalmi Diáklakásokban 3500 forintba kerül egy hely havonta, valamint ők is 500 forint működési költségátalányt fizetnek.

Lakhatási támogatás

Budapest (MTI)

A főiskolai és az egyetemi tanácsoknak a lakhatási támogatás július elsejei hatályba lépésétől számítva három hónap áll rendelkezésükre, hogy kialakítsák a pályázattal részletes szabályozását – tájékoztatót a Művelődési és Közoktatási Minisztérium (MKM) sajtóosztálya. A pályázattal szabályozását a hallgatói önkormányzat előterjesztése, valamint egyetértése alapján kell kialakítani – mutat rá a közlemény. Azon hallgatók támogatására, akik kollégiumi elhelyezésre lennének jogosultak, de helyhiányban kérelmüket elutasították, a kormány összességében hétéves milliárd forintot különített el a költségvetésből. Ennek folyósítása havi rendszerességgel lesz, és olyan módon kell megállapítani, hogy az arra jogosult hallgatók legalább egyegyede részesüljön belőle.

Partnerség

Budapest (MTI)

Mintegy húsz külföldi és magyar nagyvállalat, illetve intézmény kapcsolódott be az elmúlt tanévben a Gazdasági Vezetők Kerekasztala (GVK) és az Open Society Institute által kezdeményezett „Partnerség a felsőoktatásért” elnevezésű programba – mondta Dinya László, a művelődési minisztérium helyettes államtitkára egy budapesti sajtótájékoztatón. Hatvani György, az 1995-ben alapított GVK társelnöke elmondta: az MKM közreműködésével elindított program ahhoz kívánta segítséget nyújtani, hogy a gazdasági szféra képviselői szellemi munkaikkal hozzájáruljanak a magyar felsőoktatás színvonalának emeléséhez. Tájékoztatása szerint a kezdeményezés keretében több cég szakemberei vállaltak tanácsadást, óradást, illetve tananyagfejlesztést a hazai egyetemeken és főiskolákon.

A vállalatok számos esetben lehetővé tették azt is, hogy a hallgatók náluk folytassanak szakmai gyakorlatot. Ezenkívül – például a Xerox Rt. – a Budapesti Műszaki Egyetem digitális pénztárának kialakításához nyújt folyamatosan segítséget. Az Ernst and Young szakemberei pedig a Pénzügyi és Számviteli Főiskolával közösen angol nyelvű számviteli anyag kidolgozásán fáradoznak.